

EUROPEJSKA KARTA NA RZECZ JAKOŚCI MOBILNOŚCI

WSTĘP

Mobilność, wspierana w ramach Planu Działania na rzecz Mobilności z 2000 r. [1] oraz zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 lipca 2001 r. w sprawie mobilności studentów, osób szkolących się, wolontariuszy, nauczycieli i szkoleniowców w obrębie Wspólnoty, [2] zawsze stanowiła przedmiot szczególnego zainteresowania podmiotów w nią zaangażowanych. Zakres wspomnianego zalecenia był szeroki, a dotyczyło ono szeregu istotnych zagadnień związanych z mobilnością i skierowane było do wszystkich, którzy mogliby odnieść korzyści z formalnego i pozaformalnego uczenia się za granicą przez pewien czas, w tym studentów, nauczycieli, szkoleniowców, wolontariuszy i osób odbywających szkolenia. Zalecenie 2006/961/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006. o transnarodowej mobilności we Wspólnocie w celach edukacji i szkolenia: Europejska Karta na rzecz Jakości Mobilności [3], którego integralną część stanowi niniejsza Karta, obejmuje taki sam zakres, ale skupia się na aspektach jakości mobilności, zaproponowanych przez grupę ekspertów ustanowioną zgodnie z pierwszym zaleceniem. Powinno ono pomóc w zapewnieniu pozytywnych doświadczeń uczestników zarówno w kraju goszczącym, jaki i po powrocie do kraju pochodzenia.

Niniejsza karta oferuje wskazówki dotyczące mobilności osób młodych lub dorosłych, podjętej w celach formalnej i pozaformalnej nauki oraz rozwoju osobistego i zawodowego. Ma ona stanowić podstawowy dokument odniesienia, uwzględniający kontekst krajowy oraz respektujący kompetencje państw członkowskich. Jej zakres oraz treść mogą być dostosowywane do długości okresu mobilności oraz specyfiki różnych działań związanych z edukacją, szkoleniem i młodzieżą, a także do potrzeb uczestników. Chociaż w pierwszej kolejności Karta skupia się na mobilności w celach edukacyjnych, niniejsze wskazówki mogą być przydatne również dla innych rodzajów mobilności, np. mobilności w celu podjęcia pracy.

1. Informacje i wskazówki

Kandydaci zainteresowani udziałem w mobilności powinni mieć na wszystkich etapach równy dostęp do rzetelnych źródeł informacji i wskazówek na temat istniejących możliwości w zakresie mobilności i warunków, na jakich można z niej skorzystać. Należy między innymi dostarczyć jasnych informacji o każdym z punktów niniejszej Karty, o rolach i zadaniach organizacji wysyłających i przyjmujących oraz o różnych systemach edukacji i szkolenia.

2. Plan nauki

Przed podjęciem mobilności w celu edukacji lub szkolenia, powinno się sporządzić plan nauki uwzględniający przygotowanie językowe, i uzgodnić go z organizacjami wysyłającymi i przyjmującymi oraz uczestnikami. Plan nauki jest szczególnie ważny w przypadku mobilności długoterminowej, a może również być przydatny w przypadku mobilności krótkoterminowej. Plan powinien zawierać zarys celów i spodziewanych wyników w nauce, jak również sposoby ich osiągnięcia i wdrożenia. Wszelkie znaczące zmiany planu nauki powinny być uzgodnione przez wszystkie strony. Przy sporządzaniu planu nauki należy mieć na uwadze reintegrację w kraju pochodzenia oraz ocenę.

3. Personalizacja

Mobilność w celu edukacji lub szkolenia powinna w jak największym możliwym stopniu być zgodna z osobistym tokiem nauki, kwalifikacjami i motywacją uczestników, a także powinna je rozwijać lub uzupełniać.

4. Przygotowanie ogólne

Przygotowanie uczestników przed wyjazdem jest wskazane i powinno być dostosowane do ich indywidualnych potrzeb. W zależności od potrzeb powinno obejmować aspekty językowe, pedagogiczne, administracyjne, prawne, osobiste oraz kulturowe, a także informacje na temat aspektów finansowych.

5. Aspekty językowe

Znajomość języków jest ważna dla efektywnego uczenia się, komunikacji międzykulturowej i lepszego zrozumienia kultury kraju goszczącego. Uczestnicy, a także organizacje wysyłające i goszczące powinny kłaść szczególny nacisk na odpowiednie przygotowanie językowe. W miarę możliwości powinno ono obejmować:

- dokonanie oceny znajomości języka przed wyjazdem i zapewnienie możliwości uczestnictwa w kursach nauki języka kraju goszczącego lub języka wykładowego, gdy są to różne języki;
- w kraju goszczącym, udzielanie wsparcia i porad językowych.

6. Wsparcie logistyczne

Tam, gdzie to niezbędne, uczestnikom należy zapewnić stosowne wsparcie logistyczne. Obejmować może ono informację i pomoc w kwestiach związanych z podróżą, ubezpieczeniem, pozwoleniem na pobyt i pracę, zabezpieczeniem socjalnym, możliwością przesyłania stypendiów i pożyczek rządowych z kraju pochodzenia do kraju goszczącego, zakwaterowaniem i wszelkimi innymi aspektami praktycznymi, w tym bezpieczeństwa w czasie pobytu, tam gdzie to właściwe.

7. Mentorat

Podmiot goszczący (placówka edukacyjna, organizacja młodzieżowa, przedsiębiorstwo itd.) powinien dysponować możliwościami zwrócenia się do mentora doradzającego uczestnikom i pomagającego im w efektywnej integracji z otoczeniem w kraju goszczącym i pełnić rolę punktu kontaktowego w celu uzyskania bieżącej pomocy.

8. Uznawanie

Jeśli okres studiów lub stażu za granicą ma miejsce w trakcie regularnego programu studiów lub kształcenia, fakt ten trzeba odnotować w planie nauki, natomiast uczestnikom należy udzielić pomocy, aby ułatwić im uzyskanie uznawania i poświadczenia, tam gdzie to właściwe. W planie nauki, organizacja wysyłająca powinna zobowiązać się do uznania pomyślnie zakończonego okresu mobilności. Jeśli chodzi o inne rodzaje mobilności, szczególnie dotyczące pozaformalnej edukacji i szkolenia, należy wystawić stosowny

dokument, który umożliwi uczestnikowi potwierdzenie w sposób zadowalający i wiarygodny aktywnego uczestnictwa i wyników w nauce. W tym kontekście należy zachęcać do stosowania "Europassu" [4].

9. Reintegracja i ocena

Po powrocie do kraju pochodzenia, a zwłaszcza po długotrwałym okresie mobilności, uczestnikom należy udzielić wskazówek dotyczących wykorzystania umiejętności i kwalifikacji zdobytych podczas wyjazdu. W razie potrzeby należy zapewnić pomoc w reintegracji ze środowiskiem społecznym, edukacyjnym lub zawodowym w kraju pochodzenia, szczególnie osobom powracającym po długotrwałym okresie mobilności. Uczestnicy wraz z odpowiedzialnymi organizacjami powinni należycie ocenić zdobyte doświadczenie, aby stwierdzić, czy zakładane cele planu nauki zostały osiągnięte.

10. Zobowiązania i obowiązki

Obowiązki wynikające z powyższych kryteriów jakości powinny zostać uzgodnione pomiędzy organizacją wysyłającą, goszczącą i uczestnikami. Zasadniczo obowiązki te powinny zostać potwierdzone w formie pisemnej tak, aby dla wszystkich zainteresowanych były one jasne.

[1] Rezolucja Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w dniu 14 grudnia 2000 r. w sprawie planu działania na rzecz mobilności (Dz.U. C 371 z 23.12.2000, str. 4).

[2] Dz.U. L 215 z 9.8.2001, str. 30.

[3] Patrz: str. 5 niniejszego Dziennika Urzędowego.

[4] Decyzja nr 2241/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie jednolitych ram wspólnotowych dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji (Europass) (Dz.U. L 390 z 31.12.2004, str. 6).